

16.09.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**16 Eylül 2022
Cuma**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

16 Eylül 2022 Cuma

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

— Bazı Anlaşmaların Yürürlüğe Girdiği Tarihlerin Tespit Edilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6085)

— Kamulaştırma Bilgileri ve Güzergâhları Gösterilen Enerji Nakil Hatlarının Yapımı Amacıyla Bazı Taşınmazların Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6086)

— 400/154 kV Seydişehir TM İrtibat Hatları Projesi Kapsamında Bazı Taşınmazların Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6087)

— Balıkesir, Kütahya, Bingöl, Bolu, Çorum, İzmir, Kastamonu, Rize, Sinop, Mersin ve Karabük İllerinde Bulunan Bazı Alanların Orman Sınırları Dışına Çıkartılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6088)

— Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilatını Oluşturan Birimlerin Nitelik, Kurulduğu Şehir ve Ülke, Görev Alanı, Akredite Edildiği Ülkeler ve Bağlı Bulunduğu Misyonlar Hakkındaki 13/4/1999 Tarihli ve 99/12770 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 6089)

YÖNETMELİK

— İskân Kanunu Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

KURUL KARARI

— Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 15/09/2022 Tarihli ve 10336 Sayılı Kararı

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

— Anayasa Mahkemesinin 10/5/2022 Tarihli ve 2018/38137 Başvuru Numaralı Kararı

ABD: Tahıl anlaşması küresel gıda fiyatlarını düşürdü

ABD Dışışleri Bakanlığı, Birleşmiş Milletler (BM) ve Türkiye'nin aracılığıyla Ukrayna'nın Karadeniz limanlarından güvenli tahıl ihracatının yapılmasına izin veren anlaşmanın küresel gıda fiyatlarını düşürdüğünü ve küresel pazarlara 2,7 milyon metrik tondan fazla tahılın taşınmasını sağladığını bildirdi.

Bakanlıktan yapılan yazılı açıklamada, Rusya'nın Ukrayna'daki savaşının, dünya çapında milyonlarca insanı gıda güvensizliğinin artması riskiyle karşı karşıya bıraktığı belirtildi.

Ukrayna'nın mahsul depolama tesislerinin tahminen yüzde 15,7'sinin çatışmalar sırasında etkilendiği kaydedilen açıklamada, Rusya'nın küresel bir gıda güvenliği krizini alevlendirdiği ve buğday maliyetinde önemli artışlara katkıda bulunduğu anlatıldı.

Açıklamada, BM ve Türkiye'nin Ukrayna'nın Karadeniz limanlarından güvenli tahıl ihracatına izin vermek amacıyla Rusya ve Ukrayna ile anlaşmaya aracılık ettiği anımsatılarak, "1 Ağustos'tan bu yana, anlaşma küresel gıda fiyatlarını düşürdü ve küresel pazarlara 2,7 milyon metrik tondan fazla tahıl taşıdı." ifadesi kullanıldı.

Ayrıca açıklamada, Ukrayna'daki tarımsal altyapının savaşta zarar görmeye devam etmesi halinde küresel gıda güvenliğindeki bu ilerlemenin tehlikeye gireceği uyarısında bulunuldu.

Kirişçi'nin verdiği yanıt çarpıcı gerçeği ortaya çıkardı: 20 yılda nüfus 20 milyon arttı, çiftçi sayısı 700 bin azaldı

CHP Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in soru önergesine yanıt veren Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi, ÇKS'ye kayıtlı çiftçi sayısının 2 milyon 34 bin olduğunu açıkladı. 2003 yılında Ziraat Odaları Birliği kayıtlarında 2 milyon 765 bin çiftçi kayıtlı görünüyordu. Bakan Kirişçi'nin açıklaması aradan geçen 20 yılda ülke nüfusu artarken çiftçi sayısının azaldığını ortaya koydu.

CHP Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in soru önergesine yanıt veren Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi, ÇKS'ye kayıtlı çiftçi sayısının 2 milyon 34 bin olduğunu açıkladı. 2003 yılında Ziraat Odaları Birliği kayıtlarında 2 milyon 765 bin çiftçi kayıtlı görünüyordu. Bakan Kirişçi'nin açıklaması aradan geçen 20 yılda ülke nüfusu artarken çiftçi sayısının azaldığını ortaya koydu.

2003 yılında ülke nüfusu 65 milyon iken, Ziraat Odaları Birliği'nin kayıtlarına göre çiftçi sayısının 2 milyon 765 bin olduğunu anımsatan CHP milletvekili Gürer ise aradan geçen yaklaşık 20 yılda nüfusumuz 20 milyon artarken çiftçi sayısının 700 binden fazla azalmasının, ülkemizde insanların tarımdan uzaklaşmak zorunda kalmasının net bir göstergesi olduğunu söyledi.

Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, hem tarım

alanlarının hem de üretici sayısının giderek azalmasına dikkat çekmek amacıyla Tarım ve Orman Bakanlığında konuyla ilgili 2 farklı yazılı soru önergesi verdi.

GÜRER'İN ÇİFTÇİ SAYILARINA İLİKİN SORU ÖNERGESİ

Gürer, Bakan Vahit Kirişçi tarafından yanıtlanması istemiyle verdiği önergelerinin ilkinde ÇKS'ye kayıtlı çiftçi sayısının açıklanmasını istedi. Gürer ayrıca şu soruları da yöneltti:

“Tarım ve Orman Bakanlığı 2019 tarihi itibarıyla ülkemizde ÇKS kayıtlı çiftçi sayısını 2 milyon 264 bin 90 olarak açıklamıştı. 2021 ve 2022 yılında Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı çiftçi sayısı kaç olmuştur?

Ürününü TARSİM'e sigorta ettiren çiftçi sayısı kaçtır?

Lisanslı depoculuktan yararlanıp ürününü depolayan çiftçi sayısı kaçtır?

Lisanslı depoda ürünü muhafaza edip ürün karşılığı bankalardan kredi kullanan çiftçi sayısı kaçtır?”

CHP Milletvekili Gürer'in önergesine yanıt veren Bakan Vahit Kirişçi, ÇKS'ye 2021 yılında 2 milyon 173 bin kayıtlı çiftçi varken, 2022 üretim yılında Ağustos ayı itibarıyla 2 milyon 34 bin 571 çiftçi olduğunu açıkladı. CHP Milletvekili Ömer Fethi Gürer, “Ekonomik kriz, girdi maliyetlerinde artışı her geçen gün çiftçiliğin yapılmasını zorlaştırıyor. Son 20 yılda ülke nüfusunun 20 milyona yakın artmasına rağmen, çiftçi sayısının 700 binden fazla azalması, ülkemizde tarımın geldiği olumsuz noktanın somut bir gösteresidir. Kırsalda 55 yaş üzeri ve kredi bulabilenler zorunlu bir şekilde çiftçiliğe devam ediyor. Tarım makinası var. Arazi var. Borç harç bulup ekmeye devam edenlerle tarım sürdürülüyor. Küçük aile tipi dediğimiz kesimlerde artan ekonomik sorunlar çiftçiye topraktan koparıyor. Son çiftçi sayısı da giderek azalıyor. Tarım ve Orman Bakanlığı 2019 tarihinde Ülkemizde ÇKS'ye kayıtlı çiftçi sayısını 2 milyon 264 bin 90 olarak açıklamıştı. 2021 yılında 2 milyon 173 bin kayıtlı çiftçi varken, 2022 üretim yılında Ağustos ayı itibarıyla 2 milyon 34 bin 571 Çiftçi sayısı ile son iki yılda ÇKS kayıtlı çiftçi sayısı 230 bin azalma oluşması durumun vahametini gösteriyor. Artan nüfusa rağmen çiftçi sayısı azalması kaygı vericidir. SGK kayıtlı prim ödeyen çiftçi sayısında da gerileme devam ediyor. 2009 yılında, SGK'ya kayıtlı aktif çiftçi (4b) sayısının 1 milyon 16 bin 692 kişiden 2021 yılında 551 bin 610 kişiye kadar düşmesi, Ziraat Odalarına kayıtlı 4 milyona varan üyeden ise ÇKS olarak çiftçiliği sürdüren yarı yarıya azalması bu bağlamda dikkat çekici verilerdir. Çiftçilik cazip kılıp gençleri tarıma yöneltecek çalışmalar yapılması şarttır. Artan nüfusu giderek düşen çiftçi sayısı ile beslemekte zorlaşacak ve ithalatçı kafaya tarım teslim edilmesi ile sorunlar katlayacaktır“ diye konuştu.

ŞEKERPANCARI ÇİFTÇİSİ DE AZALDI

CHP Milletvekili Ömer Fethi Gürer, çiftçi üretimden uzaklaşmasına örnek olarak stratejik bir ürün olan şeker pancarı eken çiftçi sayısında azalmayı örnek verdi. Gürer,

şekerpancarı üretici sayısının da farklı dönemlerde Bakanların verdiği yanıtlara göre düştüğüne işaret ederek, “ 2020/2021 yılında sözleşmeli şeker pancar üretimi yapan çiftçi sayısı 93.812 çiftçi iken 2022-2023 yılında sözleşmeli çiftçi sayısı 78 bin 755 çiftçi sayısına kadar düşmesi de dikkate değerdir” ifadelerini kullandı.

Gürer, bakanların sürekli olarak “çiftçilerimiz mutlu” şeklinde algı yaratmaya çalışmasını da eleştirerek, “Bakanların mutlu dediği çiftçi sayısı sürekli azalıyor. İnsanlar tarımda uzaklaşıyor, tarım alanları artık ekilmiyor. Bu durum, ülkemizde tarımsal üretimin düşmesine neden oluyor, böylece ülkemiz ihracata yöneliyor” şeklinde konuştu.

TARIM SİORTASI VE LİSANSLI DEPOCULUK

Bakan Kirişçi, Gürer’in soru önergesine verdiği yanıtta TARSİM’e 2020 yılında 580 bin 850 üretici, 2021 yılında ise 656 bin 935 üreticinin ürünlerini sigortaladığını belirtti.

CHP Milletvekili Gürer Küresel iklim değişikliği ve beklenmeyen tırtıl, çekirge istilası, Akdeniz sineği gibi çiftçi ürününe büyük zararlar veren afetlere karşı Tarım sigortasının işlev ve içerik olarak geliştirilmesi gerektiğini belirtip “ÇKS kayıtlı her çiftçi TARSİM sigortası kapsamında olmalıdır. Bazı arazi sahipleri ÇKS yaptırıp arazisi ekmeyip kiralamaktadır. Destekler çiftçiye değil, arazi sahibine verildiği için bu yolla destekten yararlanmak amacı ile ÇKS yaptıran olmaktadır. Esas olan destekler doğrudan tarlayı eken çiftçiye verilmelidir. Tarlanın sahibi ÇKS yaptırıp desteği alırken esas üretimi sağlayan yani kiralayıp üretim yapan destekten mahrum kalmaktadır. ÇKS olmadığı için TARSİM yaptıramadığından afetlerde de ciddi mağduriyet yaşamaktadır. Bu bağlamda da düzenleme sağlanmalı ve destekler doğrudan ekim yapana verilmelidir. ” diye konuştu.

Bakan Kirişçi Lisanslı Depolarda Ürün Depolama Kira Desteği kapsamında; 2018-2022 yılları arasında lisanslı depolara ürün koyarak destekleme alan üretici sayısını ise 113 bin 298 olarak açıkladı.

ARICILAR SORUNLARINI DA GÜNDEME GETİRDİ

CHP Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, Tarım ve Orman Bakanlığına arıcılıkla ilgili de bir soru önergesi verdi. Gürer, önergesinde, şu sorulara yanıt istedi:

“Arıcılık Sigortası kapsamında, Arıcılık Kayıt Sistemine (AKS) kayıtlı plakalı kara kovanların ülkemizde sayısı kaçtır?Kaç üretici ÇKS ve TARSİM kapsamında teminat kapsamına alınmıştır? Arıcıların artan girdi maliyetleri ve nakliye giderleri ile ilgili bir destek düzenlemesi sağlanacak mıdır?Sahte bal ile ilgili 2021 ve 2022 yılında Bakanlığa kaç ihbar gelmiş kaç ürün tağşiş kapsamında toplatılmıştır?”

8116 ÜRETİCİNİN ARI KOVANI SİGORTALANDI

CHP Milletvekili Gürer’in arıcılıkla ilgili önergesine de yanıt veren Bakan Vahit Kirişçi, 1 ocak-31 Aralık 2021 tarihleri arasında Arıcılık Kayıt Sistemine (AKS) kayıtlı 8.116

Üreticinin kovanı sigortalandığını, 1 Ocak2022-17 Temmuz 2022 tarihleri arasında ise 39 adet poliçe eski tip kovanın sigortalandığını bildirdi.

SAHTE BALA KARŞI DENETİM YAPILIYOR

Arıcılık Kayıt Sistemine (AKS) kayıtlı üreticilerin yıl boyunca kovanlarını sigortalatabildiğine de dikkat çeken Bakan Vahit KiriŐı, arıcılık desteklemeleriyle ilgili açıklama yaptı. Bakan KiriŐı, ayrıca yapılan denetim ve kontroller neticesinde; laboratuvar sonucuyla taklit veya tađŐıŐ yapıldığı kesinleŐen gıda üreten firmaların, Bakanlıklarına ait resmi internet sitesinde kamuoyuna duyurulduğunu, ayrıca taklit/tađŐıŐ yaptığı tespit edilen firmaların bu ürünlerinin toplatıldığını da ifade etti.

CHP Milletvekili Ömer Fethi Gürer, “lkemizde bal üretiminin artırılması ve ihracatımızın da geliştirilmesi olası görülmektedir. Yeni retim planlamaları yapılarak etkin kovan yönetimi ve kaynak kullanımı ile geliŐme yaratılabilir. Üretim sürecinde maliyetler düŐürülmesi ve standardizasyon sağlanması verim ve kaliteliyi de artıracaktır. Balda kalite artması, uygun ve değer fiyat ve kolay pazarlama olanaklarının yaratılması arıcılığa ilgiyi artıracaktır. Sahte bala karşı sürekli denetim sağlanarak kaliteli balın korunması, aynı zamanda tüketiciler taklit ve tađŐıŐli bala karşı korunmasını da sağlayacaktır “ diye konuştu.

Mazot ve gübre desteği öne çekiliyor

Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişci, 2022 yılının mazot ve gübre desteğini 2023'ün Mart ayına bırakmayacaklarını, 6 ay öne çekeceklerini bildirdi.

Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişci, Çukurova Kalkınma Ajansında düzenlenen "Tarım Sektörü Temsilcileri Toplantısı"nda, Türk tarım sektörü ve sağlanan desteklere ilişkin açıklamalarda bulundu.

İklim değışikliği, küresel ısınma gibi kavramlarla gıda ve buna bağlı olarak tarım sektörüne olan ilginin giderek arttığını aktaran Kirişci, pandemiyle bunun biraz daha yukarılara taşındığını, Rusya-Ukrayna savaşıyla da dünyanın bir numaralı gündemi haline geldiğini belirtti.

Dünyanın gündeminde olan üç kritik konu olduğunu vurgulayan Kirişci, bunlardan birinin tarım, diğerinin gıda ve üçüncüsünün de enerji olduğunu ifade etti.

ÇKS'ye girişler 1 Ekim'de e-Devlet üzerinden yapılabilir

Tarımsal destekler konusunun karmaşık ve 65 başlıktan oluştuğunu söyleyen Kirişci, devamında şunları kaydetti: "130 tane alt başlıklar bulunuyor. Bizim il, ilçe müdürlüklerimizdeki o üniversiteden mezun edip oralara istihdam olsunlar, teknik destek sağlasınlar diye yerleştirdiğimiz kardeşlerimiz maalesef evrak memurluğu yapıyor. Bizim bu manada bu üreticilerimize destek olmamız ve bu desteklemeleri de sadeleştirmemiz gerekiyor. Dolayısıyla desteklerin sadeleştirilmesi, çok çok önemli. Bizim şu anki yeni vizyonumuzda bu var. Peki başka? Bu desteklerin sadeleştirilmesi kadar desteklerin de dayandığı verilerin dijitalleştirilmesi, sayısallaştırılması bu da çok çok önemli. Buna ilişkin olarak da yine üreticilerimizin zaman kaybetmeden çok kendilerini yormadan rahatlıkla bu desteklerle olan ilişkileri konusundaki prosedürü de

bizim yine sadeleştirmemiz gerekiyor. Allah izin verirse 1 Ekim itibarıyla çiftçilerimiz Çiftçi Kayıt Sistemlerine girişlerini e-Devlet üzerinden yapacaktır. Hayırlı uğurlu olsun. Bilgilerinin güncellenmesi gibi konular da yine bu çerçevede yürütülüyor olacak."

Sözleşmeli tarım mevzuatı

Tarımda sürdürülebilirliğin önemini anlatan Kirişçi, "Arz tarafıyla talep tarafını birbirlerine yaklaştırmak ve birbirleriyle hemhal kılmak durumundayız. Bunun adı sözleşmeli üretim. Bu şeker pancarında başarılı bir şekilde yıllardan beri uygulanıyor. Biz bu şeker pancarının ötesine geçerek bu konuda bizim daha tarafların hukukunu gözeten, ben özellikle Adana'da karpuz üreticisinin yaşadıklarını bilen birisiyim. Buradaki tecrübelerimizi de dikkate alarak bilhassa üreticilerimizin ama genelde iki tarafın da hukukunu gözeten bir çalışmayı inşallah bu sözleşmeli tarım mevzuatıyla Meclis'imizin açılışıyla Meclis'imize ilgili milletvekillerimiz tarafından sunulmuş olacak. Bunu da kendi çiftçilerimize kazandırmış olacağız." ifadelerini kullandı.

Kirişçi, 6 Eylül 2022'de Et ve Süt Kurumu ile besilik hayvan yetiştiricileri arasında bir sözleşmeli modeli başlattıklarını hatırlattı. Bunun uygulamasının kısa zamanda bütün üreticilerle paylaşılacağını aktaran Kirişçi, "Buradaki önemli olan konu şu, üretici ne üreteceğini bilecek, bu üretimle ilgili üretmiş olduğu üründen ne elde edeceğini bilecek. Burada bir başlangıç fiyatı olsa da devam eden süreç içerisinde değiştirilebilen ama üretici lehine üreticinin herhangi bir şekilde zarara ziyanına yol açmadan bir ücretlendirme, ücret politikası izlenecek. 5 yıl süreyle de bu politikanın gereği olarak bu üreticimiz üretiyor olacak. Bunu Et ve Süt Kurumu sözleşmeli besicilik adı altında bir faaliyet olarak şu anda mevzuatı hazır, yayınlandı ve inşallah uygulaması da kısa sürede başlanmış olacak." diye konuştu.

"Ziraat Bankası'nın kullandığı krediyi artırıyoruz"

Üreticilerin 2022 mazot ve gübre desteklerinin bulunduğunu hatırlatan Bakan Kirişçi, "Biz, normal şartlarda bu destekleri, bizim dönemimizde olabildiğince hızlandırdık, yılın ilk 3 ayında tamamına yakını öder hale geldik. Biz, 2022 yılının mazot ve gübre desteğini 2023'ün Mart'ına bırakmayacağız, 6 ay öne çekeceğiz. Çiftçimizin tarlaya, kendi arazisine girişinde ihtiyacı olan mazot ve gübre desteğini kullanması için ona vereceğimiz Ziraat Bankası kartına doğrudan yükleyeceğiz. Aynı olarak yükleyeceğiz, nakdi olarak kullanımına izin vermeyeceğiz. Birincisi, buraya yüklemiş olduğumuz mazot ve gübre desteklerini 6 ay önce almış olacağız, ikincisi bunları aynı olarak oraya yüklemiş olacağız, üçüncüsü de vatandaşımız o kartı kullanarak gidecek mazot ve gübreyle ilgili alışverişini yapacak. İnşallah bu da kısa sürede uygulanacak. Bunlarla ilgili çalışmalar tamamlanıyor."

Ziraat Bankası aracılığıyla üreticilere verilen kredinin limitinin de arttırılacağını bildiren Bakan Kirişçi, "Bir diğer uygulamamız da 100 bin lira olan Ziraat Bankası'nın kullandığı kredinin 200 bin liraya çıkarılmasını sağlayacağız. Bu 200 bin liralık limitin 100 bin liralık kısmını yine karta yükleyeceğiz ve yine aynı olarak kullanılmasını sağlayacağız. Nerede? Sadece mazot ve gübrede." ifadelerini kullandı.

“Mülkiyet hakkı ile kullanım hakkını zapturapt altına alıyoruz”

Mülkiyet hakkı ile kullanım hakkını birbirinden ayıran, mülk sahibini mağdur etmeden, kendi arazisine el koymadan ama buranın kullanımıyla ilgili hususu bir düzenleme çerçevesinde zapturapt altına alacaklarını belirten açıklayan Bakan Kirişçi, “Bir şekilde, gerek veraset anlaşmazlığı nedeniyle gerekse de kırsaldan kente göç etmiş ama geriye dönüp tarlasıyla, bağıyla, bahçesiyle ilgilenmeyen vatandaşlarımıza, bu alanlarda eğer 1 yıldan fazla üretim faaliyetleriniz olmazsa biz bu alanları oradaki rayiç bedel üzerinden kiralayacağız. Bu kiralama neticesinde oluşan arazi portföyünü oradaki üreticilerle paylaşacağız. Onlar da buralarda üretimlerini yapacak, biz de döneceğiz mülk sahibinin hesabına kira bedelini yatırmış olacağız. Böylelikle gerek veraset gerek kırsaldan kente göç yoluyla şu anda ekilemeyen bütün alanları o bir yıldan sonraki süreçte mutlak suretle değerlendirilen alanlar haline getirmiş olacağız.” diye konuştu.

Üretim planlamasına ilişkin değerlendirmelerde de bulunan Kirişçi, üretim planlaması yapılacağını, planlamada toprak kabiliyeti, iklim değerleri, pazar şartları ve sanayi altyapısı gibi çok sayıda etkenin dikkate alınacağını aktardı. Planlamanın "mobil" uyumlu olacağını dile getiren Kirişçi, "Mobil uygulamada alana ne ekebileceğini, ekmeyeceğini üretici görecek. Uzak mı bu? Hayır. İnşallah 1 Ekim'de ÇKS işleyişinin e-Devlet üzerinden yürütülmesi dijitalleşme ve vatandaşa konfor sağlama adına nasıl bir adımsa, aynı şekilde bizim atacağımız bu adımla da üreticimizi mağdur etmeden, sıkıntıya sokmadan onun üretmesini sağlayacağız." ifadesini kullandı.

"Şu ürünün raflarda eksikliği var' dediğimiz bir şey yok"

Dünyada, doğal gaz, mazot ve gübre gibi girdilerde artış olduğunu söyleyen Bakan Kirişçi, sözlerini şöyle sürdürdü: "Dünyanın belki de halen en ucuz doğal gazını alıyoruz, akaryakıtla ilgili genel olarak dünya fiyatlarıyla paralel gidiyor. Rusya ve diğer ülkelerle olan ilişkilerimizden dolayı da şanslı olan ülkelere birisiyiz. Antalya'daki turizmciler, kişi başı 580 euro veren Almanya'nın kendi ülkesinin dışına göndermek istediği Almanları, Hollandalıları, Belçikalıları, Fransızları bekliyorlar. Bu ülkede insanlarımızın böyle bir kaygısı, endişesi var mı? Hamdolsun yok. Tıpkı pandemide olmadığı gibi. Şu anda da hiçbir şeyin eksikliği yok. Bize, geldiğimiz günlerde ayçiçeğiyle ilgili ufak bir manipülasyon yapmaya kalktılar. Onlar da gerekli cevabı aldılar. Şu anda, 'şu ürünün raflarda eksikliği var' dediğimiz herhangi bir şey yok."

Ecrimisil ile üretime düzenleme

Kirişçi, ecrimisil yöntemiyle üretim yapanların da desteklerden yararlanmasını hedeflediklerini belirterek, "Ecrimisil ile üretim yapan kardeşlerimiz var. Bunlar, Çiftçi Kayıt Sistemi'ne giremedikleri için desteklemelerden yararlanamıyorlar. Biz, Meclisin açılışıyla, bir değişiklikle inşallah 'bakanlığımızın herhangi bir kaydı dikkate alınarak' diyerek düzenlemiş olacağız. Bu da bence üreticilerimiz adına önemli bir kazanım olacak." dedi.

Çiftçiye yönelik ‘düşük faizli yatırım ve işletme kredisi’nin süresi uzatıldı

Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerince ‘Tarımsal Üretime Dair Düşük Faizli Yatırım ve İşletme Kredisi Kullandırılmasına İlişkin Uygulama Esasları Tebliği’nde değişikliğe gidildi. Yapılan değişiklikle Tebliğ’in kapsam yılı 31 Aralık 2023’e kadar uzatıldı.

Tarım ve Orman Bakanlığı’nın Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Tarımsal Üretime Dair Düşük Faizli Yatırım ve İşletme Kredisi Kullandırılmasına İlişkin Uygulama Esasları Tebliği’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliği Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Buna göre, Tebliğ’in kapsam yılı 1 yıl uzatılarak 31 Aralık 2023 oldu. Kuluçkahane (ticari amaçla civciv çıkaran) için 1000 adet ve üzeri kapasitelerde işletme kuran veya kurulu işletme kapasitesini asgari bu kapasitelere çıkaran üreticilere de kanatlı hayvan yetiştiriciliği kapsamında yatırım ve işletme kredisi kullanılacak.

İşletme kredisi kullanacak kuluçkahanelerin faaliyet onay belgesine sahip olmaları gerekecek. Kanatlı sektörüne yönelik yatırım ve işletme kredisi kullanacak kanatlı işletmeleriyle kuluçkahane işletmelerinin aynı gerçek kişi ya da aynı tüzel kişiliğe ait olma zorunluluğu bulunmayacak. Gerçek ya da tüzel kişiler sadece kanatlı işletmesi ya da sadece kuluçkahane sahibi olabilecek.

Damızlık kanatlı hayvanların ve damızlık yumurtaların, damızlık büyük ebeveyn, damızlık ebeveyn olduklarını gösteren sağlık sertifikası veya fatura istenecek.

İşletme kredisi kullanacak damızlık kanatlı işletmelerinin Bakanlıktan alınmış damızlık kanatlı işletmeleri ile kuluçkahane (damızlık amaçla civciv çıkaran) işletmelerinin ilgili faaliyet onay belgelerine sahip olmaları gerekecek.

Aronya üreticileri de faiz indirimli kredi kullanabilecekler

Öte yandan aronya, stratejik bitki üreten üreticilerin faiz indirimli kredi kullanabilecekleri bitkiler arasına eklendi.

Örtüaltında yapılan muz yetiştiriciliğine yönelik ise yeni yatırım kredisi kullandırılmayacak. Yeni kullandırılacak işletme kredilerinde özellikli kriter indirim oranları uygulanmayacak.

Sulama birliklerinin, sulama tesislerinin elektrik ihtiyaçlarını, güneş enerjisi kaynağından üretmek için gerekli olan alet-ekipman alımı ve tesis kurulumu konularındaki kredi talepleri düzenleme kapsamında değerlendirilecek.

Tarımsal faaliyetler veya sulama tarifesine tabi elektrik faturaları

İlgili Kanun kapsamında faaliyet gösteren sulama kooperatifleri ve birlikleriyle gerçek ya da tüzel kişi tarımsal üreticilerin elektrik perakende satış şirketi veya elektrik toptan satış şirketi veya elektrik dağıtım şirketince düzenlenmiş tarımsal faaliyetler veya sulama tarifesine tabi elektrik fatura ödemeleri için, üretim konusu ayrımı yapılmaksızın, kredi sağlanacak.

Söz konusu kooperatif, birlik veya üreticilerin, yeni faturalarını ödemek amacıyla, söz konusu krediden yararlanabilmeleri için birikmiş veya normal ödeme günü geçmiş, ödenmemiş veya taksitlendirilmemiş tarımsal elektrik borçlarının, taksitlendirilerek ödenen veya ödenecek borçları varsa bununla ilgili gecikmiş taksitlerinin bulunmaması gerekiyor.

USK iğ sütün fiyatını sabit bıraktı

Ulusal Süt Konseyi (USK) iğ süt tavsiye fiyatının, 1 Ekim itibarıyla üreticinin eline litre başına net 7,50 lira geçecek şekilde belirlenmesine karar verdi.

USK'nin internet sitesinde yer alan duyuruda, 15 Mayıs 2022'den itibaren geçerli olmak üzere soğutulmuş çiğ süt tavsiye satış fiyatının litre başına 7,50 lira olarak belirlendiği anımsatılarak, şunlar kaydedildi:

"1 Ekim 2022 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yüzde 3,6 yağ ve yüzde 3,2 protein içeriğine sahip çiğ inek sütünün tavsiye fiyatının 'çiğ süt destek primi hariç' üreticinin eline net 7,50 lira geçecek şekilde belirlenmesine, soğutma, nakliye ve diğer cari giderler üretici tarafından karşılandığı takdirde üreticiye ayrıca ödenmesine oy çokluğu ile karar verilmiştir."

Tarım üretici enflasyonu zirveden geriledi

Tarım ürünleri üretici fiyatları, Ağustos'ta yıllık yüzde 142,42 artarken, aylık yüzde 4,34 azaldı.

Tarım ürünleri üretici fiyatları, Ağustos ayında geçen ay gördüğü zirvesinin ardından geriledi. Tarım ÜFE, Ağustos'ta yıllık yüzde 142,42 artarken, aylık yüzde 4,34 azaldı. Temmuz ayında yüzde 158 ile en yüksek seviye kaydedilmişti.

TÜİK verilerine göre, Tarım-ÜFE'de Ağustos ayında bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 99,72 ve on iki aylık ortalamalara göre yüzde 89,02 artış gerçekleşti.

Sektörlerde bir önceki aya göre, ormancılık ürünleri ve ilgili hizmetlerde yüzde 6,89 azalış, tarım ve avcılık ürünleri ve ilgili hizmetlerde yüzde 4,34 azalış ve balık ve diğer balıkçılık ürünlerinde yüzde 1,24 azalış yaşandı. Ana gruplarda bir önceki aya göre çok yıllık bitkisel ürünlerde yüzde 12,81 azalış, tek yıllık bitkisel ürünlerde yüzde 4,58 azalış ve canlı hayvanlar ve hayvansal ürünlerde yüzde 1,99 artış kaydedildi.

Yıllık Tarım-ÜFE'ye göre 8 alt grup daha düşük, 5 alt grup daha yüksek değişim gösterdi. Yıllık artışın düşük olduğu alt gruplar sırasıyla, yüzde 75,12 ile koyun ve keçi, canlı; bunların işlenmemiş süt ve yapağları ve yüzde 77,34 ile yumuşak çekirdekli meyveler ve sert çekirdekli meyveler oldu. Buna karşılık, yıllık artışın yüksek olduğu alt gruplar ise sırasıyla, yüzde 255,52 ile lifli bitkiler ve yüzde 196,55 ile tahıllar (pirinç hariç), baklagiller ve yağlı tohumlar oldu.

Aylık Tarım-ÜFE'ye göre 4 alt grup daha düşük, 9 alt grup daha yüksek değişim gösterdi. Bir önceki aya göre azalışın yüksek olduğu alt gruplar sırasıyla, yüzde 22 ile diğer ağaç ve çalı meyveleri ile sert kabuklu meyveler ve yüzde 19,86 ile yumuşak çekirdekli meyveler ve sert çekirdekli meyveler oldu. Buna karşılık, aylık artışın yüksek olduğu alt grup ise yüzde 9,27 ile diğer çiftlik hayvanları ve hayvansal ürünler ve yüzde 8,80 ile canlı kümes hayvanları ve yumurtalar oldu.

Bütçe dengesi 3.6 milyar TL fazla verdi

Bütçe dengesi, Ağustos'ta 3.6 milyar TL fazla verdi. Faiz dışı denge fazlası ise 26.2 milyar TL oldu. Kur Korumalı Mevduat'a Ağustos'ta 15 milyar TL ödenirken, bu yıl yapılan ödeme 75.61 milyar TL'ye ulaştı.

Merkezi yönetim bütçe dengesi Ağustos'ta 3,6 milyar TL, faiz dışı dengesi ise 26,2 milyar TL fazla verdi. Bütçe, Ocak-Ağustos döneminde 33.13 milyar TL fazla verirken, faiz dışı fazla 207.12 milyar TL oldu.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından açıklanan Merkezi Yönetim Bütçe verilerine göre, Ağustos ayında dövizden dönüşümler hariç Kur Korumalı Mevduat'ın bütçeye yükü 15 milyar TL olarak belirlendi. Böylelikle Mart ayından bu yana toplam maliyet 75,61 milyar TL'ye yükseldi.

Bütçeden borç verme kalemi altında Botaş'a Ağustos ayında 26 milyar TL aktarılırken, yılbaşından bu yana aktarılan miktar 96.86 milyar TL'ye yükseldi. Ağustos'taTMO'ya 10 milyar TL, EUAŞ'A 9.5 milyar TL aktarıldı.

Hazine ve Maliye Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada şöyle denildi:

"2022 yılı Ağustos ayında merkezi yönetim bütçe giderleri 302,3 milyar TL, bütçe gelirleri 305,9 milyar TL ve bütçe fazlası 3,6 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, faiz dışı bütçe giderleri 279,7 milyar TL ve faiz dışı fazla ise 26,2 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

Merkezi yönetim bütçesi 2021 yılı Ağustos ayında 40 milyar 837 milyon TL fazla vermiş iken 2022 yılı Ağustos ayında 3 milyar 586 milyon TL fazla vermiştir.

2021 yılı Ağustos ayında 54 milyar 494 milyon TL faiz dışı fazla verilmiş iken 2022 yılı Ağustos ayında 26 milyar 233 milyon TL faiz dışı fazla verilmiştir.

Merkezi yönetim bütçe giderleri Ağustos ayı itibarıyla 302 milyar 343 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz harcamaları 22 milyar 647 milyon TL, faiz hariç harcamalar ise 279 milyar 696 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

2022 yılında merkezi yönetim bütçe giderleri için öngörülen 2 trilyon 831 milyar 472 milyon TL ödenekten Ağustos ayında 302 milyar 343 milyon TL gider gerçekleştirilmiştir. Geçen yılın aynı ayında ise 105 milyar 703 milyon TL harcama yapılmıştır.

Ağustos ayı bütçe giderleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 186 oranında artmıştır. Giderlerin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranı ise 2021 yılında yüzde 7,9 iken 2022 yılında yüzde 10,7 olmuştur.

Faiz hariç bütçe giderleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 203,9 oranında artarak 279 milyar 696 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz hariç giderlerin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranı ise 2021 yılında yüzde 7,9 iken 2022 yılında yüzde 11,2 olmuştur.

Merkezi yönetim bütçe gelirleri Ağustos ayı itibarıyla 305 milyar 930 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri 271 milyar 858 milyon TL, genel bütçe vergi dışı gelirleri ise 29 milyar 464 milyon TL olmuştur.

2021 yılı Ağustos ayında bütçe gelirleri 146 milyar 539 milyon TL iken 2022 yılının aynı ayında yüzde 108,8 oranında artarak 305 milyar 930 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçe tahminine göre bütçe gelirlerinin Ağustos ayı gerçekleşme oranı 2021 yılında yüzde 13,3 iken 2022 yılında yüzde 12 olmuştur.

2022 yılı Ağustos ayı vergi gelirleri tahsilatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 107,3 oranında artarak 271 milyar 858 milyon TL olmuştur. Vergi gelirlerinin bütçe tahminine göre gerçekleşme oranı ise 2021 yılında yüzde 14,2 iken 2022 yılında yüzde 12,4 olmuştur."

Rusya'dan Türkiye'ye ilave gaz açıklaması

Rusya Başbakan Yardımcısı Novak, Türkiye'ye yönelik gazı sevkiyatlarına ilişkin "Eğer Türk ortaklarımız ilave hacim isterse değerlendirip temin ederiz" dedi.

Rusya Başbakan Yardımcısı Aleksandr Novak, bu yıl Avrupa Birliği'ne (AB) Rus gazı ihracatının 50 milyar metreküp azalacağını bildirdi.

Novak, Şanghay İşbirliği Örgütü (ŞİÖ) Zirvesi nedeniyle bulunduğu Özbekistan'ın Semerkant kentinde gazetecilere değerlendirmelerde bulundu.

Bu yıl Avrupa'ya Rus gazı sevkiyatının yaptırımlar nedeniyle düşeceğine işaret eden Novak, "Rusya Enerji Bakanlığı tahminlerine göre, AB'ye gaz ihracatımız bu yıl 50 milyar metreküp düşecek." dedi.

Novak, Avrupalı siyasilerin, enerji krizine ilişkin makul adımlar atmaları gerektiğini belirterek, "Piyasaya nasıl müdahale edeceklerini değil, her şeyden önce orada yaşayan insanları düşünmeliler." ifadesini kullandı.

Avrupa'da Rus gazına yönelik istişare edilen olası tavan fiyat uygulamasını da değerlendiren Novak, "Gazın fiyatı arz talep dengesine ve piyasa koşullarına göre oluşacaktır. Boru hattı sevkiyatlarındaki formül uzun vadeli olarak sözleşme şartlarına göre oluşturulmaktadır ve Avrupa'ya gaz sevkiyatı sözleşmelerimiz genel olarak uzun vadelidir." diye konuştu.

Novak, Türkiye'ye yönelik Rus gazı sevkiyatlarına ilişkin de "Eğer Türk ortaklarımız ilave hacim isterse değerlendirip temin ederiz." dedi.

Dünya Bankası'ndan 2023'te küresel resesyon uyarısı

Dünya Bankası, yüksek enflasyona karşı merkez bankaları eş zamanlı olarak faiz oranlarını artırdıkça 2023'te küresel resesyon riskinin arttığını bildirdi.

Bankanın "Küresel Durgunluk Yakın mı?" başlıklı yeni raporunda, merkez bankalarının bu yıl faiz oranlarını son 50 yılda görülme­yen bir eş zamanlılıkta yükselttiği belirtilerek beklenen faiz oranı artışlarının ve diğer politika eylemlerinin küresel enflasyonu salgın öncesi seviyelere geri getirmek için yeterli olmayabileceği belirtildi.

Açıklamada, "Dünyanın dört bir yanındaki merkez bankaları enflasyona tepki olarak eş zamanlı olarak faiz oranlarını yükseltirken, dünya 2023'te küresel bir durgunluğa ve yükselen piyasalar ile gelişmekte olan ekonomilerde kalıcı zarar verecek bir dizi finansal krize doğru ilerliyor olabilir." değerlendirilmesinde bulunuldu.

"Dünyanın en büyük 3 ekonomisi keskin bir şekilde yavaşlıyor"

Arz kesintileri ve iş gücü piyasası baskıları azalmadıkça çekirdek enflasyonun 2023'te yüzde 5'e ulaşabileceğine dikkat çekilen açıklamada, daha fazla faiz artırımı ve finansal piyasa stresinin küresel gayrisafi yurtiçi hasıla (GSYH) büyümesini 2023'te yüzde 0,5'e yavaşlatabileceği, bunun kişi başına yüzde 0,4'lük daralmaya denk olduğu kaydedildi.

Açıklamada, küresel enflasyonu hedeflerle uyumlu bir orana düşürmek için merkez bankalarının faiz oranlarını 2 puan daha artırmasının gerekebileceği belirtildi.

Küresel ekonominin 1970'den bu yana şu anda en keskin yavaşlamasında olduğuna işaret edilen açıklamada, küresel tüketici güveninin önceki küresel resesyonların başlangıcından çok daha keskin bir düşüş yaşadığı aktarıldı.

Açıklamada, "Dünyanın en büyük 3 ekonomisi, ABD, Çin ve Euro Bölgesi, keskin bir şekilde yavaşlıyor." ifadesi kullanıldı.

"Politika yapıcılar odak noktalarını üretimi artırmaya kaydırabilir"

Açıklamada görüşlerine yer verilen Dünya Bankası Başkanı David Malpass da küresel büyümenin keskin bir şekilde yavaşladığını, daha fazla ülke resesyona girdikçe daha da yavaşlamasının muhtemel olduğunu belirtti.

Malpass, "Düşük enflasyon oranları, para birimi istikrarı ve daha hızlı büyüme elde etmek için politika yapıcılar odak noktalarını tüketimi azaltmaktan üretimi artırmaya kaydırabilir. Politikalar, büyüme ve yoksulluğun azaltılması için kritik olan ek yatırım yaratmaya ve üretkenliği ve sermaye tahsisini iyileştirmeye çalışmalıdır." değerlendirmesinde bulundu.

Dünya Bankası Adil Büyüme, Finans ve Kurumlardan Sorumlu Başkan Yardımcısı Ayhan Köse de para ve maliye politikalarının yakın zamanda sıkılaştırılmasının enflasyonu düşürmede muhtemelen yardımcı olacağını aktardı.

Köse, yükselen piyasalar ve gelişmekte olan ekonomilerdeki politika yapıcıların, küresel olarak eş zamanlı sıkılaştırma politikalarından kaynaklanan potansiyel etkileri yönetmeye hazır olmaları gerektiğini vurguladı.

Konut satışı mı hız kesti, alış mı?

Alaattin AKTAŞ

16 Eylül 2022 Cuma

✓ Herhangi bir ürünün fiyatını, istisna haller dışında alıcı belirler. Yüksek talep fiyatı yukarı iter, en azından etkenlerden biri budur. Konutta son dönemde alıcılar sanki kendilerini biraz geri çekiyor gibi. Bu da fiyat artış hızını yavaşlatacağa benziyor.

Kelime oyunu yapmıyorum. Satış ve alış bir bakış açısıyla aynı gibi görünen kavramlar. Alınan ve satılan her ne ise onların sayısı da tabii ki birbirine eşit. Fiyatın eğilimini belirleyen ise satmak isteyenlerin mi, yoksa almak isteyenlerin mi fazla olduğu. Bunun en tipik örneği hisse senedi piyasası. Satmak isteyenlerin çok fazla olması durumunda fiyat düşer hatta tabana oturur, tersi olduğunda yani alıcıların çok fazla, satmayı düşünenlerin az olduğu durumlarda ise fiyat tavana gider. Sonuçta satış sayısı örneğin 10'dur, aynı zamanda doğal olarak alış sayısı da aynıdır. Ama alım yapmaya istekli olanların mı, yoksa satışı düşünenlerin mi çok olduğu bir sonraki günü, günleri, o günlerde yaşanacak seyri belirler.

Konutta da, otomobilde de dilimize yerleşen kavram satıştır. **"Şu kadar konut satıldı, otomobil satışları şu kadar"** deriz. Aslında örtülü biçimde **"Şu kadar konut ya da otomobil alındı"** demiş de oluyoruz.

Satışa konu mal ya da hizmet ne olursa olsun, istisnai durumlar dışında fiyatı belirleyen de satıcı değil alıcıdır. Satıcı istediği fiyatı koysun, o fiyatı uygun bulan bir alıcı çıkmazsa işlem gerçekleşmez.

Bu girişi niye mi yaptım... TÜİK dün ağustos ayının konut satış (ya da alış) sayısını açıkladı. Hadi biz alışıldığı üzere satış kavramını kullanalım.

Konutla ilgili eskiden beri üstünde durduğum bir yaklaşım var. Toplam konut satışı, inşaat sektörü açısından pek de önemli değildir. Sektör için önem taşıyan ilk el konut satışlarıdır. İkinci eldeki hareketler yalnızca el değiştirmedir, devirdir. Ayrıca ikinci elde bir işlem yapıldığına göre burada alanlar kadar satanların amacı da önemlidir.

Konut alışverişi genellikle alanlar açısından değerlendiriliyor. Satan niye satıyor peki, bunun üstünde pek durulmuyor. Konut çok iyi bir yatırım aracıysa ve gelecekte çok daha fazla prim yapacaksa, alanları anladık da, satanların amacı ne olabilir? Onlar konuttan daha iyi bir yatırım alanı mı keşfetti; yoksa ekonomik zorluklar yüzünden mi satışa yöneldi. Bir başka olasılık da tabii ki ikinci konutların satılıyor olması ve konut fiyatlarının çok artmış olmasından yararlanma amacı.

Ama sonuçta bir satan var, karşı tarafta da bir alan. İlk el konutları tümüyle ayrı tutuyorum; orada satıcı konutu inşa eden kişi ya da şirket. Hani hisse senedi gibi düşünersek, hissesini halka arz eden şirket sahibi gibi.

Ağustostaki durum...

İlk ve ikinci el toplam konut satışı ağustos ayında 123 bin oldu. Bu satışın 39 bini ilk el, 84 bini ikinci el. Satışta temmuza göre artış yaşandı ama işgünü sayısı dikkate alındığında bunun önemi yok. Geçen yılın ağustosundaki 141 bine göre gerileme söz konusu.

İlk el satışı tümüyle ayrı düşünüp yalnızca ikinci el satışlara odaklanıldığında gördüğümüz şu:

“Alıcılar azaldığı için konut satışı yavaşlıyor.”

Konut satışındaki hız kesmenin altında satıcıların azalması olsaydı, fiyatlar çok daha hızlı bir artış eğilimine girerdi.

Nasıl ki borsada işlem hacmini alıcıların çok olması, onların alım iştahı belirlerse, konutta da satışı alıcıların davranışı belirliyor. Alıcı çok ısrarlıysa, herhangi bir konutu mutlaka almak istiyorsa örneğin 1 milyon lira değerindeki bir konuta 1.1 milyon da teklif eder, yeri gelir daha yüksek bir meblağ da.

Tam tersi de olabilir; satıcı konutu için 1 milyon lira değer biçmiş olsa bile alıcı pek istekli değilse ve satıcı bu fiyatta ısrar ediyorsa alım zaten gerçekleşmez. Ama satıcı konutunu mutlaka elinden çıkarmak durumundaysa bu sefer alıcının örneğin 900 bin liralık teklifine inmek durumunda kalır.

Hangisi azalıyor, yanıt belli

Ağustos ayındaki konut satışında ilk el olanların payı yüzde 31.6, ikinci ellerin payı yüzde 68.4 oldu. Bu yıl için ilk elin payı ilk kez bu kadar yüksek, doğal olarak ikinci elin payı da bu kadar düşük oluştu.

İlk el konut almak hiç de kolay değil. Hele kredi kullanılamıyorsa bu mümkün bile değil. Peki ikinci elde durum ne? Geçen yıla göre olan gerileme devam eder mi?

Bir aya bakarak bir eğilimden söz etmek doğru olmaz. Ancak şurası kesin, bundan sonraki gidişatı artık konut almak için pek de yanıp tutuşuyor gibi görünmeyen alıcıların bu tutumu belirleyecek gibi.

Bu fiyat düzeyiyle konut almak giderek zorlaşıyor. Krediler konusunda bir adım atılsa bile o krediyi ödeyebilecek ekonomik güç yok. Ortalamanın üstünde gelire sahip olanların bile bir köşede birikimleri yoksa konut almaları neredeyse mümkün olmaktan çıkmış. Dolayısıyla önümüzdeki dönemde sanki konut almak isteyenler kendilerini biraz geri çekecek. Bu da muhtemelen konut fiyatlarını geriletecek boyutta olmayacak ama en azından artış hızı belirgin olarak yavaşlayabilecek.

Konut paketi talebi zayıflatacak

Ayrıca açıklanan son konut hamlesi de en azından bir süre için piyasada bir durgunluk yaratabilecek. Konut almayı düşünen dar gelirli doğal olarak bu projeden yararlanmak isteyecek. Bu da talebi bir miktar aşağı çekecek.

KUR KORUMALIYA BÜTÇEDEN ALTI AYDA 75.6 MİLYAR...

Kur korumalı mevduat hesapları için bütçeden yapılan ödeme mart-ağustos dönemini kapsayan altı ayda 75.6 milyar liraya ulaştı. Bir de vazgeçilen 10.2 milyar lira vergi var. Böylece toplam yük 85.8 milyarı buluyor. Bu da her bir vatandaşın cebinden altı ayda 1.005 lira çıkması demek.

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın dün açıkladığı ağustos ayı bütçe verilerine göre geçen ay kur korumalı mevduat hesapları için 15 milyar lira daha ödendi.

Aralık ayında başlatılan ve ilk vadenin mart ayında dolmasıyla başlayan ödemeler aylara göre şöyle:

“Mart 10.7 milyar, nisan 4.6 milyar, mayıs 4.8 milyar, haziran 23.4 milyar, temmuz 23.4 milyar ve ağustos 15 milyar.”

Bu tutar TL cinsi açılan kur korumalı hesaplar için Hazine'den ödenen kur farkını gösteriyor.

Dövizin TL'ye döndürülmesi yoluyla açılan hesaplar için Merkez Bankası tarafından ödenen fark bu tutara dahil değil.

Merkez Bankası'nın ödemesi “sır”!

Hazine'nin TL cinsi açılan hesaplar için ödediği tutar her ay bütçe kapsamında açıklanırken Merkez Bankası'nın ödediği tutar devlet sırrı gibi saklanıyor.

Bu köşede dün de yer verdiğim gibi 2 Eylül'de 1.3 trilyon liraya ulaşan KKM hesaplarının ne kadarının döviz cinsinden, ne kadarının TL cinsinden açıldığı açıklanmıyor. Ama TL ve döviz cinsi hesapların yarı yarıya olduğunu varsaysak, bir anlamda Merkez Bankası da Hazine kadar ödeme yapmış durumda. Dövizde tüzel

kişiler için başlangıçta vade en az altı ay olduğu için Merkez Bankası'nın ödediği tutar biraz daha farklı olabilir.

Ne var ki Hazine kur farkı ödemesine ilişkin açıklama yaparken aynı çerçevede Merkez Bankası'nca yapılan ödemenin gizli tutuluyor olmasını anlamak mümkün değil.

Bu arada Merkez Bankası tarafından kur farkı olarak yapılan ödemenin Hazine'nin yaptığı ödemedan aslında temelde bir farkı var.

Döviz cinsi hesap açtırana aslında fark ödenip ödenmediği bile tartışılır. Çünkü Merkez Bankası örneğin 1.000 dolarını bozdurup hesap açtırana, vade bitiminde eline yine 1.000 dolar geçmesini sağlayacak şekilde fark ödüyor. Yani Merkez Bankası tasarruf sahiplerinden bir anlamda ödünç döviz almış durumda ve vade bitiminde o miktarda dövizin satın alınmasını sağlayacak kadar TL veriyor.

Burada üstünde durulması gereken tabii ki KKM çerçevesinde toplanan dövizin ne yapıldığı ve kullanım amacı.

En büyük tehlike ise dün de değindiğim gibi bu uygulama bittiğinde ne olacağı.

“Başa gelmeyince bilinmez” mi? Başa gelmeyince de bilinebilir mi?

Ferit Barış PARLAK

16 Eylül 2022 Cuma

“Başa gelmeyince bilinmez.”...

Türk Dil Kurumu şöyle açıklıyor bu atasözümüzü:

“İnsan bir olayı, o olay kendi başına gelmeden anlayamaz.

Bu yüzden de başkalarının yaşadığı olaylar ya da felaketler hakkında yorum yapılmamalıdır.

İnsan ancak aynı olay kendi başına geldiğinde, o olayların ne kadar acı verici olduğunu idrak eder.”

“Bir musibet bin nasihatten iyidir.”...

Anlamı mı?

“Gidilen yanlış yolda, başa gelen bir felaket, doğru yolu bulmak için, bilimden/yaşanmışlıklardan daha etkilidir!!!”...

Benzer sözler, acaba “gelişmiş ülkelerde” de var mıdır?!

Oysa...

Baş a gelmeyince de bilinebilir...

16.09.2022

Başkasının başına gelen olayın, neden geldiği
sorgulanabilir/öğrenilebilir/yorumlanabilir...

Tarih/bilim/yaşanmışlıklar/araştırmalardan ders alınabilir...

Kısacası bilimle, olayların başa nasıl/neden geleceği, ne etki yapacağı bilinir...

VELHASIL...

Gelişmiş ülkeler bilimin/yaşanmışlıkların ışığında yarını planlayarak gelişmişken...

Ve...

Bugün de yarına odaklanmışken...

Yarını için “bilim dışı” adımlar atmış ülkeler, o sayede “bugünün
sorunlarını/musibetlerini yaratmış” ve uzak kalmış gelişmekten...

Yorulmazlar mı acaba, anlamak için en kolay yol olan bilimi kullanmak dururken yeni
musibetler beklemekten?

Abdulkadir Selvi

Erdoğan, ‘Keşke Esed Özbekistan’a gelse, görüşürdüm’

Şanghay toplantısı için Özbekistan’da bulunan Cumhurbaşkanı Erdoğan bugün Rusya Devlet Başkanı Putin’le bir araya gelecek.

Bu 40 gün içinde iki liderin ikinci görüşmesi olacak. Erdoğan, 5 Ağustos’ta Soçi’de görüştüğü Putin’in, Suriye’ye yönelik operasyonu gündeme geldiğinde, “Mümkün olduğunca bunları, rejimle birlikte çözme yolunu tercih ederseniz çok daha isabetli olur gibi bir yaklaşımı var” demişti.

Erdoğan’ın bu açıklamasından sonra “Erdoğan ile Esed görüşecekler mi?” diye bir tartışma başlamıştı. İran Haber Ajansı Tasnim, Putin’in Esed’i Şanghay toplantısına davet ettiğini belirterek, Erdoğan ile Esed’in Semerkant’ta görüşeceği haberi geçti. Böylece gözler Şanghay toplantısının yapılacağı Semerkant’a çevrildi.

ESED DAVET EDİLMEDİ

Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın Şanghay ziyareti, hafta başında yapılan AK Parti MKYK toplantısında da gündem oluyor. Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu’na, Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın Semerkant’ta Esed’le görüşeceğine dair haberler olduğu hatırlatılarak, “Erdoğan ile Esed görüşecek mi?” diye soruyorlar. Çavuşoğlu, “Esad Şanghay beşlisine gelmiyor. Böyle bir davet de yok” diyor.

Tabii Esed gelmiyorsa o zaman görüşme de olmayacak demektir. Zaten zirve başladı, Esed yok. Böyle bir görüşme de yapılmayacak.

ERDOĞAN’IN ‘GÖRÜŞÜRÜM’ AÇIKLAMASI

Ancak Mevlüt Çavuşoğlu’nun bu yanıtından sonra Cumhurbaşkanı Erdoğan sözü alıyor ve şu tarihi açıklamayı yapıyor, “Keşke Esed Özbekistan’a gelseydi, görüşürdüm” diyor. İşte Erdoğan böyle bir lider. Onu büyük bir lider yapan da bu özelliği. Demirel, “Barışmayı bilmiyorsan savaşmayacaksın” derdi. Biz Suriye ile

savaşmadık. Suriye'deki terör örgütleriyle mücadele ediyoruz. Ama Esed'le de dost değiliz.

Erdoğan savaşmak gerekirse savaşan, barışmak gerekirse barışmayı bilen bir lider. Büyük liderlerin özellikleri budur. Yunan'ı denize döken Atatürk, Venizelos'la dostluk kurmadı mı?

Avrupa Birliği'ni kuran ülkeler, Almanya, Fransa, İngiltere Birinci ve İkinci Dünya Savaşlarında birbirlerine karşı savaşmadı mı?

KEŞKE ESED GELSEYDİ

Tekrar MKYK toplantısına dönmek istiyorum. Çünkü Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Esed'le ilgili değerlendirmeleri sürüyor. Suriye içsavaşının başladığı günden bu yana Erdoğan'ın Esed konusunda yaptığı en çarpıcı değerlendirme diyebilirsiniz. Aynen aktarıyorum.

"Keşke Esed Özbekistan'a gelseydi, görüşürdüm. Ama o oralara gelemez. Onun yüzünden, onun tutumundan dolayı Suriye bölünmek üzere. O kendi iktidarını korumak için muhaliflerle savaşa tutuştu. Kendi iktidarını korumayı tercih etti. Kendi kontrol ettiği alanları korumayı düşündü. Ama büyük toprakları koruyamadı" diyor. Erdoğan ikinci kez, "Keşke Özbekistan'a gelseydi, görüşürdüm" dedikten sonra şöyle devam ediyor, "Keşke Özbekistan'a gelseydi, görüşürdüm. Bunları yüzüne karşı söyledim. Biz o zaman kendisine 'Bak, böyle yaparsanız Suriye bölünür' dedik. O muhalifler için bunlar kalabalık ama silahları yok diye düşündü. Bizim uyarılarımızı dikkate almadı. Ama oraya Amerika'nın, Rusya'nın gireceğini düşünmedi. Kendi iktidar alanını korumayı tercih etti ama Suriye'nin büyük topraklarını koruyamadı" diye konuşuyor.

SURİYE BÖLÜNECEK Mİ

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın bu sözlerinden bazı üyeleri Suriye bölünecek sonucunu çıkarıyor. Türkiye, her defasında Suriye'nin toprak bütünlüğünü savunan ülke. Ama zaten Suriye Rusya, ABD ve İran arasında fiilen bölünmüş bir ülke değil mi? PKK-YPG'nin, DEAŞ'ın belli bölgeleri kontrol ettiği bir ülke konumunda değil mi? Terörle mücadele amacıyla biz de varız. Esed Şam, Halep ve Humus dışında nereyi kontrol edebiliyor? Suriye'nin dışına dahi Rusya'nın izniyle çıkabiliyor.

ERDOĞAN, ESED'İ UYARMIŞTI

İçsavaşın başladığı 2011 yılından önce Türkiye ile Suriye ortak bakanlar kurulu toplantısı yapacak kadar yakınlaşmış, sınırlardaki mayınların kaldırılması kararı alınmış, Esed ailesi tatilini Türkiye'de yapacak kadar dostluk kurulmuştu. Fenerbahçe, Suriye'de El İttihat Takımı ile dostluk maçı yapmıştı.

Arap baharının fırtına gibi estiği, Suriye’de ayaklanmaların başladığı bir dönemdi. Davutoğlu Dışişleri Bakanı’yken sığağı sığağına kendisinden dinlemedi. Erdoğan ikili görüşmesinde Esed’i, “Demokrasiye geçişe öncülük edin. Gördüğüm kadarıyla halk sizi seviyor. Sizin seçim kampanyanıza biz de destek veririz. Siz seçilirsiniz” diye teklifte bulunmuştu. Davutoğlu son görüşmede Kürtlere kimlik kartı verilmesi, muhaliflere af çıkarılması gibi bir dizi teklif sunmuştu. Ama Esed, babasının bildiği yöntemleri tercih etti. Savaşla bastıracağını düşündü. Sonuç ortada.

İçsavaş en fazla iki ülkeye zarar verdi. Erdoğan’ın “Kardeşim” diye hitap ettiği Esed, “Katil Esed” oldu.

SOÇİ DÖNÜM NOKTASI

Ancak ülkeler arasında ebedi dostluklar olmadığı gibi ebedi düşmanlıklar da yoktur. 5 Ağustos’ta Soçi’de Erdoğan ile Putin görüşmesinden sonra Türkiye’nin Esed politikasında bir değişim olduğu gözleniyor.

Yeni bir döneme girildi. Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın, “Bizim Esed’i yenmek, yenmemek gibi bir derdimiz yok” sözleri de yeni bir döneme girildiğini gösteriyor. Ayrıca Erdoğan’ın, “Keşke Esed Özbekistan’a gelseydi, görüşürdüm” sözünün bir hesaplaşma değil tam aksine ilişkilerin yeniden kurulması açısından bir başlangıç yapmak amacıyla söylendiğini düşünüyorum. Çünkü MKYK üyelerine sordum. Erdoğan, olumsuz bir tonlamada konuşmamış. Tam aksine “Biz zamanında gereken uyarıları yaptık ama dinlemedi. Bunu yüzüne karşı söylemekten çekinmezdim ama görüşürdüm” bağlamında kullanmış.

SÜREÇ HIZLANIR MI

Soçi Zirvesi’nden sonra Esed’le doğrudan temas kurulması gündeme gelmişti. Şanghay toplantısından sonra bu sürecin daha da hızlanacağını düşünüyorum. Çünkü Putin, Ukrayna Savaşı’ndan önce Türkiye’nin Esed’le doğrudan ilişki kurmasını istemiyordu. Ancak Ukrayna’dan sonra rejimle doğrudan temas kurmayı kendisi önerecek hale geldi. Diplomaside konjonktür önemlidir. Putin bu fırsatı sununca Erdoğan elinin tersiyle itmiyor. Tam aksine yeni süreci değerlendirmeyi tercih ediyor.

ABD VE İRAN FAKTÖRÜ

ABD ve İran’ın bu süreci sabote etmek için her türlü çabayı göstereceğinden eminim. O nedenle kimse kolay bir süreç beklemesin. Ama belli ki süreç başladı. MİT Başkanı Hakan Fidan’ın Şam trafiğinin hızlandığı anlaşılıyor. Artık, Suriyeli mültecilerin güvenli dönüşünün müzakere edildiği söyleniyor. Bu adım Dışişleri Bakanları seviyesindeki temasla güçlendirilir. Bir de bakmışsınız ki Erdoğan ile Esed masaya oturmuş.

Esfender KORKMAZ

Şanghay İşbirliği Örgütü AB'ye alternatif olabilir mi?

16 Eylül 2022 Cuma

15-16 Eylül 2022 tarihlerinde Özbekistan'ın Semerkant şehrinde Şanghay İş Birliği Örgütü (ŞİÖ) Devlet Başkanları Konseyi Zirvesine, Cumhurbaşkanı Erdoğan'da katılacak.

Şanghay İşbirliği Örgütü (Şanghay Paktı) beş ülke, Çin, Rusya, Kırgızistan, Kazakistan ve Tacikistan'ın 1996 yılında oluşturdukları bir örgüttür. Sonradan Özbekistan, Hindistan, Pakistan ve İran'ın katılımı ile üye sayısı 9 oldu.

Türkiye 2012'de, Şangay İşbirliği Örgütüne (ŞİÖ) "Diyalog ortağı" olarak katıldı. Diyalog Ortaklığı statüsü, üçüncü ülkelerin örgütle belirli alanlarda sınırlı işbirliği yapmalarına olanak sağlamaktadır. Bu statü, kurumsal bağın derecesi bakımından "gözlemci ülke" statüsünün altında, "misafir katılımcılar" statüsünün ise üzerinde yer almaktadır.

Dünyada da, Şanghay Paktı'nı, Avrupa Birliği'ne alternatif olarak gören yorumlar yapılmaktadır. Gerçekte ise Şanghay paktı totaliter rejimlerin işbirliğidir.

Fredoom House-Dünya Özgürlükler Evi Endeksi'ne göre, Şanghay Paktı'na üye 9 ülke içinde; insan hakları ve siyasi özgürlükler olarak, özgür ülke statüsünde ülke yoktur. Bir tek Hindistan kısmen özgür ülke statüsündendir.

Gerçekte ise insan hakları olarak Hindistan dünyanın en kötüsüdür. Çünkü bu ülkede kast sistemi hakimdir.

Kast sisteminde bir sosyal sınıfa mensup olanlar, başka bir sosyal sınıftan biri ile evlenemiyor. Kırsal kesimde üst sınıfta olanlar, alt sınıfla yemek yemeyi kirlenme olarak kabul ediyorlar. Dahası hiçbir hakları olmayan kast sınıflamasına bile sokulmayan, toplumun en düşük tabakası olarak kabul edilen Dokunulmazlar grubu var. Böyle bir toplumda insan haklarından bahsetmek mümkün değildir.

Çin'de siyasi anlamda demokrasi yoktur. Siyasette tek parti, Çin Komünist Partisi (ÇKP) hakimdir. Ulusal Halk Kongresi üyeleri ÇKP tarafından seçilen temsilcilerden oluşmaktadır. Genel seçim uygulaması yoktur. Devlet yönetiminin en yetkili organı ÇKP Merkez Komitesi'ne bağlı olan Politbüro Daimi Komitesi'dir.

Çin'de bir milyondan fazla etnik Uygur, Kazak, Hui, acımasız bir şekilde "yeniden eğitim" adı verilen kamplara sürülmüştür. Bu uygulamalar dünya kamuoyunda rahatsızlık yaratıyor ve Çin mallarına olan talep azalıyor.

Çin son yıllara kadar mülkiyet konusunun yeni tarifi ve gevşetilmesi sayesinde kalkınma sağladı. Ne var ki, Başkan Şi Jinping yönetimindeki Çin Komünist Partisi, piyasa ekonomisi ve mülkiyet konusundaki hassasiyetini kaybetti. İnsan hakları konusunda, demokrasi talebinde bulunanlara ağır cezalar verildi. Çin'de ideolojik propaganda yeniden ön plana çıktı.

Çin'in mülkiyet hakları ve yabancı sermaye yatırımları konusunda sınırlı imkanlarına artık şüphe ile bakılıyor. Bu gidişle Çin kalkınması bir yerde tıkanır.

Rusya ve Putin'i söylemeye gerek yok... Putin eski Sovyetler paktına dahil olan ülkeleri kendi toprağı olarak görüyor. Komşularını işgalle tehdit ediyor. Geçen gün bu köşede "Putin demokrasi için bir tehdittir" diye, nedenlerini açıklayarak yazmıştım.

Örgüte üye diğer ülkelerde de, başkanlık sistemi ve otokrasi hakimdir.

SANGHAY BİRLİĞİ ÖRGÜTÜNDE FBGSYH VE DEMOKRASİ		
ÜLKE	ÖZGÜRLÜK STATÜSÜ	FERT BAŞINA GSYH (NOMİNAL ABD DOLARI)
KAZAKİSTAN	ÖZGÜR DEĞİL	11 265
ÇİN	ÖZGÜR DEĞİL	11 188
RUSYA	ÖZGÜR DEĞİL	10 219
İRAN	ÖZGÜR DEĞİL	5 333
ÖZBEKİSTAN	ÖZGÜR DEĞİL	3 328
HİNDİSTAN	KİSMEN ÖZGÜR	1 961
PAKİSTAN	ÖZGÜR DEĞİL	1 507
KIRGIZİSTAN	ÖZGÜR DEĞİL	1 123
TACİKİSTAN	ÖZGÜR DEĞİL	878

Bu durumda, Şanghay örgütü, dikta rejimlerin koruyan bir örgüttür. Türkiye'nin bu örgüte yanaşması, ülkenin şifreleri ile oynamak demektir. Türkiye'nin 200 yıllık Batı yolunu kapatmak demektir.

16.09.2022

2004 yılında Türkiye üyeliği için, heyecanla Türkiye'nin önünü açan AB, neden Türkiye'yi dışlama noktasına geldi? Nedenleri AB'nin Türkiye ülke raporlarında var... Başta gelen iki neden; "Türkiye'nin otokrasiye gitmesi ve hukukun üstünlüğünü kaldırması"dır.

Şanghay Paketi'nin ise demokrasi ve hukuk derdi yoktur. Tersine bu ülkelerdeki totaliter iktidarlar için demokrasi bir risktir.

İbrahim Kahveci

Soğaaannn... patateeeesss!!

Tekrar edelim: Kara kış bizi bekliyor.

Önce buğday üzerinden örneği verdik. Geçen yıl ağustos ayında 2,03 olan tarla fiyatı bu yıl 6,81 liraya yükselmiş durumda. Tarlada yükselen buğday fiyatı sofrada ekmek fiyatını vuruyor.

İTO ölçümlerine göre İstanbul'da temmuz ayında %4,22 artış gösteren ekmek ve tahıllar ağustos ayında da %8,3 gibi muazzam artış daha yaşadı. TÜİK ise ağustos ayında ekmek ve tahıllar grubunun %4,08 artış yaşadığını açıklamıştı.

Kısaca Tahıl Koridoru da bize çare olmadı

Dün TÜİK ağustos ayı tarla fiyatlarını açıkladı. Tarım ürünleri aylık bazda %4,34 düşüş göstermesine rağmen yıllık fiyatı artışı hala %142,42 düzeyinde. Ama yine de ağustos ayındaki fiyat düşüşü önemli.

İyi ama fiyatlar nerede düştü; nerede yükseldi? Önümüzdeki kara kışa hazırlanmak açısından önemli...

Gelin detaylara bakalım: Ağustos ayında tarla fiyatları %4,34 düştü ama fiyatı yükselmeye devam eden ürünler neler? (Aylık ve yıllık)

Kuru Baklagiller %3,06 ve alt ürünler:

Nohut %8,02 (yıllık %143,1); Kuru fasulye %1,91 (yıllık %92,6); Yeşil mercimek %19,32 (yıllık %165,8); Ayçiceği %3,50 (yıllık %108,3); Çeltik %6,88 (yıllık %196,3); Taze fasulye %4,90 (yıllık %135,5)

Ve asıl nokta: Kök, soğansı veya yumru sebzeler %13,91 yükselirken alt ürünlere bakalım:

Kuru soğan %18,94 (yıllık %340,4); Sarımsak %11,66 (yıllık %62,8) ve patates %3,75 (yıllık %451,0)

Fiyatı düşen ürünler ise genellikle sebze diye tarif edeceğimiz türler. domates örneğini verelim: Ağustos ayında tarla fiyatı %30,25 gibi muazzam düşüş yaşadı. Biber, kabak gibi diğer ürün fiyatlarında da düşüş yaşandı. Ama bunlar mevsimsel ve sadece bir aylık olarak etkisini gösteriyor.

Uzun süreli temel gıda ürünlerinde fiyat artışları ise kalıcı bir soruna işaret ediyor.

Umarım bu kış için iyi bir hazırlığımız vardır. Aksi halde soğanı patatesi yeniden kuyruklarda almaya başlayabiliriz.

KONUT VE ARABA FİYATLARI

Konut fiyatlarında ve satışlarında yaşanan gerileme benzer şekilde araba fiyatlarında da görülüyor. Yatırım aracı ihtiyacı giderilmiş olduğundan yeni talep artık gelmiyor.

Özellikle konut konusunda ülkemizin aslında büyük bir ihtiyacı olmamalı. Hele uzun vadede artık konut bir temel sorun bile olmaktan çıkabilmeli...

Ama nasıl?

Bakın ülke nüfusu çok geçmeden yavaşlayacak ve gerileyecek. Çünkü ülkemizde doğum sayıları öyle düştü ki, ileride nüfus artışı yerine gerileme bile yaşanacak.

Tek bir durum bunu bozuyor: Yabancılar

Türkiye’de yaklaşık 10 milyon civarı yabancı olduğu hesaplanıyor. Bu sayı nereden bakarsanız bakın 3 milyon civarı konutun bizim dışımızda kullanımı anlamına geliyor.

Seçimlerde yönetim değişimi halinde ülke genelinde uygulanacak olan göçmen politikası orta-uzun vadede konut ihtiyacını azaltacağı gibi konut fazlalığı bile oluşturacaktır.

Bütün mesele kısa vadeli çözüm arayışında. Onu da sosyal konutla çözemeyeceğimizi veya yeni konut yapımı ile aşamayacağımızı söyleyebilirim.

Köye dönüşten tutun da yeni eğitim sistemine kadar bir bütüncül paket gerekiyor. Ama bunu mevcut yönetimin aklına bile getirmesi beklenemez. Tercihi vatandaş yapacaktır... Bekleyip görelim.

16 Eylül 2022, Cuma

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Ülkesine güvenen 1.6 milyon kişinin konut başvurusu

Cumhuriyet tarihinin en büyük sosyal konut projesine iki günde 1.6 milyon kişi başvurdu. Başvuruları kabul eden bankaların önünde uzayan kuyruklar var. Bütün Avrupa'da siyaset çökmüşken, çok büyük ekonomik krizler beklenirken, Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın talimatıyla belki de tarihin en büyük konut projesine imza atılıyor.

Peki **Erdoğan**'ın bir sözü ile iki günde 1.6 milyon kişinin ev almak için sıraya girmesi bize ne anlatıyor? Bu kişiler 24 Haziran'da seçim olduğunu bilmiyor mu? Her siyasi görüşten bu insanlar 80 bin lirasını neden riske atıyorlar? "**Ya Erdoğan kazanamazsa ve benim konutlarım yapılmazsa**" gibi bir korkuları yok mu?

Bunun tek bir açıklaması var: Yeminli **Erdoğan** düşmanlarından en fanatik **Erdoğan** taraftarına kadar bu toplum gizli ya da açık Türkiye'ye ve **Erdoğan**'a güveniyor? Dahası, 2023 seçimlerini **Erdoğan**'ın kazanacağına inanıyorlar 6'lı masaya gelince... Bu tarihi konut projesi hakkında onlarda bir sessizlik hâkim. En azılı muhalefet sözcüleri bile bu konut projesine diyecek bir şey bulamadıysa maya tuttu demektir. Türkiye, en hayati seçimine girmekle birlikte çok da alışık olduğu bir seçim ortamını yaşayacak. Bir tarafta projeler olacak, diğer tarafta ise bunu engellemeye çalışanlar. Bunu defalarca yaşamadık mı?

ÖZBEKİSTAN'DA KRİTİK GÖRÜŞME

İçeride bunlar olurken Cumhurbaşkanı **Erdoğan** beraberinde kalabalık bir heyetle Özbekistan'a gitti. Bugün **Putin**'le ikili görüşmesi var. Bu arada İran, Şanghay İşbirliği Örgütü'ne ne tam üye oldu. Türkiye'nin bu süreci yaşaması için önce gözlemci olarak konumlanması gerekiyor. Ancak Türkiye'nin bu konudaki kararı belli değil. Ama şunu biliyoruz ki, Türkiye ne Doğu'dadır ne de Batı'da. Türkiye, Türkiye'dedir ve bu konumunu sürdürmeye devam edecek.

ERMENİSTAN'DA TUHAF GELİŞMELER

Ermenistan'da ilginç gelişmeler oluyor. Ermenistan Başbakanı **Paşinyan**'ın mecliste

yaptığı konuşmada "**Azerbaycan'la barış anlaşması imzalamak istediği**" şeklindeki açıklaması sokak eylemlerine sebep oldu. Ermenistan'ın tahrikleri sonucu başlayan çatışmada ise iki ülkenin askeri kayıpları büyüyor. **Putin**, Ermenistan'ın Rusya'ya Ukrayna Savaşı'nda destek ve yardım talebini ise reddetti.

BU GAF DEĞİL BİLGİSİZLİK

İç siyasette ise projelere karşı laf boş laf üretmekte **Kemal Kılıçdaroğlu** sınıf atladı. CHP liderinin Sakarya Meydan Muharebesi'nin Sakarya ilinde olduğunu söyleyen konuşması mizah konusu oldu. Bilindiği gibi Sakarya Meydan Muharebesi'nin cereyan ettiği mekân Ankara Polatlı civarındaydı ve adı Sakarya Nehri'nden ötürü Sakarya Savaşı'ydı. "**Kılıçdaroğlu'nun gafı**" şeklinde haberler olmuş ama bu bence bu gaf değil, çok açık bir bilgisizlik. **Atatürk**'ün oturduğu koltuğu işgal eden bu şahsın Milli Mücadele konusundaki bilgisizliği bence affedilemez bir durum. Ama Sezar'ın hakkını Sezar'a vermek lazım, "**cumhurbaşkanı adayı**" **Kemal Kılıçdaroğlu** kendini gündeme oturtmayı yine başardı.